

Lekcja szczęścia
W hołdzie tysiącom Pomorzan
Wolontariat? Lubimy to!
Miłosierdzie w działaniu

MYŚL NA TYDZIEŃ

Nasza teraźniejszość
wzrasta na krwi poprzednich
pokoleń, na krwi bohaterów.

Bp Wiesław Śmigiel

Piękno młodych

Młodzi, radośni i wrażliwi. Są konkretnym czynem wyobraźni miłosierdzia. Chcą dzielić się tym, co posiadają: czasem, talentami, obecnością; tym, co jest w nich piękne, dobre. Wielką rodzinę wolontariuszy tworzy również 3 tys. z diecezji toruńskiej. Działają oni w 243 Szkolnych Kołach Caritas. Na pytanie: Dlaczego zaangażowali się w wolontariat? Bez wahania mówią, że lubią pomagać, że to ich cieszy. Ponadto w ten sposób poznają rówieśników. Temat znaczenia bezinteresownej pomocy w kształtowaniu młodzieży został podjęty podczas konferencji „O wychowawczej roli wolontariatu” zorganizowanej przez Caritas Diecezji Toruńskiej. Miała ona miejsce w Grudziądzu, Brodnicy, Działdowie i Toruniu.

O tym, że działalność w Szkolnym Kole Caritas wypływa z przykazania miłości Boga i bliźniego, uwrażliwia dzieci i młodzież na potrzeby drugiego człowieka: bezradnego, chorego, biednego czy cierpiącego, nie trzeba nikogo przekonywać. Dlatego cieszy, że tak wielu młodych z naszej diecezji pragnie zaangażować się w wolontariat.

Beata Pieczykura

Ewa Jankowska

Okadzenie ołtarza przez bp. Wiesława Śmigla w rocznicę poświęcenia katedry

Z TŁUMU STAĆ SIĘ WSPÓLNOTĄ

Uroczystość rocznicy poświęcenia bazyliki katedralnej w Toruniu odbyła się 5 października. Mszy św. przewodniczył bp Wiesław Śmigiel, obecni byli również bp Józef Szamocki i biskup senior Andrzej Suski oraz licznie zebrani kapłani i wierni.

Rocznica poświęcenia kościoła jest nawiązaniem do wspomnienia dnia przyjęcia chrztu. Tak jak człowiek przez chrzest zostaje wprowadzony do pełni chwały dzieciństwa Bożego, tak kościół przez konsekrację staje się miejscem poświęconym do sprawowania sakramentów, a przede wszystkim do przemiany chleba w Ciało Chrystusa i wina w Przenajświętszą Krew.

Bp Wiesław Śmigiel w homilii wyjaśnił historię zacheuszek

– krzyży apostolskich, znaków, które umieszcza się na ścianach świątyni podczas jej poświęcenia. W toruńskiej katedrze są cztery zacheuszki, „co wskazuje na Niebieskie Jeruzalem, liczba cztery to zapis w Apokalipsie, który mówi o czterech stronach Świętego Miasta” – mówił. Dalej bp Wiesław przybliżył wiernym postać celnika Zacheusza, o którym mówiła Ewangelia. Zacheusz, aby spotkać się z Jezusem, musiał pokonać wiele przeszkód, zewnętrznych i wewnętrznych, które znajdują odzwierciedlenie w życiu każdego człowieka. Pierwszą przeszkodą był niski wzrost, który może symbolizować „karłowatość duchową, przywiązanie do spraw tego świata”, drugą przeszkodą był parali-

żujący wstyd, ponieważ zdawał sobie sprawę, że wspinając się na sykomorę, stanie się śmieszny dla ludzi, którzy go zobaczą, trzecia trudność do pokonania to zebrany tłum, który „ogranicza, tłamsi wyższe uczucia i zabija szlachetność” – zwrócił uwagę Ksiądz Biskup. Jednak dzięki Kościołowi i miejscu, jakim jest świątynia, z tłumu możemy stać się wspólnotą, w której dostrzega się drugiego człowieka i która prowadzi do wzrostu duchowego.

Podczas Mszy św. otoczono modlitwą księży biskupów oraz kapłanów posługujących w parafii katedralnej. Proszono dla nich o dary i moc Ducha Świętego na dalszą pracę duszpasterską.

Ewa Jankowska

TORUŃ

Lekcja szczęścia

Święty Franciszek z Asyżu wskazuje drogę do szczęścia, którego źródłem jest sam Bóg. Jego postawa pełna pokory, zaufania Bogu i wolności od przywiązania do rzeczy tego świata zadziwia i zachwyca. Warto, by stawała się inspiracją do życia przepełnionego Bożą obecnością i służbą bliźniemu.

Dzień wspomnienia świętego Biedaczyny szczególnie uroczystie obchodzony jest we wspólnotach franciszkańskich w naszej diecezji. W Toruniu Mszy św. ku czci św. Franciszka przewodniczył bp Józef Szamocki, który podkreślił, że miłość do Chrystusa Ukrzyżowanego, pokora, ubóstwo i służba drugiemu są kluczem do prawdziwego szczęścia.

Św. Franciszek uczy nas miłości do Kościoła. Ten ubogi i pokorny zakonnik zrozumiał, że jego misją w Kościele nie jest nawracanie innych, lecz nawrócenie

Wierni oddają cześć relikwiiom św. Franciszka

siebie. Franciszek i jego towarzysze poruszali współczesnych sobie ludzi swoim nawróceniem, swoją postawą. Oto droga dla nas. – Mamy stawać się świadkami, naśladowcami Chrystusa – mówił bp Józef.

Na zakończenie Eucharystii odmówiono modlitwy przez wstawiennictwo św. Franciszka, a bp Józef udzielił zgromadzonym błogosławieństwa relikwiami. Następnie uczestnicy liturgii mieli możliwość uczczenia relikwii św. Franciszka.

Dzień wspomnienia św. Franciszka to także dzień urodzin bp. Józefa. Proboszcz parafii o. Jozue Misiak OFM złożył Księdzu Biskupowi życzenia Bożej radości i pokoju serca w posłudze każdemu człowiekowi.

Po błogosławieństwie odbyła się uroczystość złożenia ślubów czasowych przez członków Franciszkańskiego Zakonu Świeckich. Przyrzeczenia dwóch siostr i jednego brata przyjęła przełożona FZS s. Julianna Kępska.

Ks. Paweł Borowski

DIECEZJA

Koronka na ulicach

Akcja „Koronka na ulicach miast świata” odbyła się po raz kolejny 28 września. W naszej diecezji modlący zgromadzili się w Godzinie Miłosierdzia na placach przed kościołami, przy figurach i krzyżach, na wiejskich rozdrożach i na rynkach miast. Wierni modlili się m.in. w Chełmnie, Działdowie, Grębocinie, Książkach, Płowcu, Siemoniu, Toruniu, Wielkiej Łące, Złotowie, Złotorii.

ej

Wobec tajemnicy

W ramach 5. Tygodnia Refleksji nad Kulturą Duchową w Muzeum Diecezjalnym w Toruniu w dniach 3-4 października miały miejsce wydarzenia związane z duchowością prawosławną. 3 października odbył się wernisaż dzieł Grzegorza Prokopiuka „Ikona – duch naszych czasów” oraz otwarto wystawę towarzyszącą, prezentującą ikony Anny Crisanti i jej uczniów. Grzegorz Prokopiuk, autor prac, opowiedział o teologii światła, nieprzemijalności i nieskończoności świata, które są tematem przewodnim jego twórczości. Wystawa będzie dostępna w Muzeum Diecezjalnym do 6 stycznia 2019 r.

Czwartkowy wieczór (4 października) był poświęcony prawosławnej muzyce cerkiewnej w wykonaniu Michała Hajduczeni wraz z zespołem. Główną inspiracją dla artystów jest „liturgia, która jest tajemnicą bycia z Bogiem” – mówił członek zespołu Vitali Mikhalchuk. – Liturgia rodzi sztukę – dodał. Poprzez hymny, psalmy, kantyki artyści stworzyli słuchaczom przestrzeń do zanurzenia się w modlitwie i spotkania z Najwyższym.

Ewa Jankowska

TORUŃ

Inauguracja roku akademickiego

Prawda daje wolność i ma to do siebie, że nie lubi być ukrywana. A jeśli jest to prawda o Bogu, to tym bardziej domaga się, żeby według niej żyć i przekazać ją innym – mówił bp Wiesław Śmigiel 4 października podczas Mszy św. inaugurującej nowy rok akademicki na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

W Eucharystii uczestniczyli również biskup senior Andrzej Suski oraz liczni kapłani, wykładowcy i studenci, w tym alumni nie tylko z toruńskiego Seminarium Duchownego, lecz także z Pelplina i Włocławka.

Po Mszy św. przybyłych powitał ks. prof. dr hab. Dariusz Koteci, dziekan wydziału, następnie miała miejsce immatrykulacja studentów I roku, wręczenie indek-

sów doktorantom oraz nagród dla uczestników Pracowni Twórczej Promocji. Zebrani obejrzeli również film przygotowany przez ks. dr. Michała Sadowskiego, dotyczący osiągnięć toruńskiej teologii zarówno na gruncie lokalnym (m.in. badania, konferencje naukowe), jak i międzynarodowym (w tym współpraca z Uniwersytechem Laterańskim i zamieszczenie czasopism wydawnictwa w naukowej bazie Scopus). Warto wspomnieć, że toruński wydział jako jeden z 5 w Polsce posiada naukową kategorię A, co oznacza, że mogą być na nim prowadzone studia doktoranckie.

Wykład inauguracyjny zatytułowany „Chrzest w Duchu Świętym według św. Tomasza z Akwinu. Tomistyczny głos w debacie nad współczesną odnową charyzma-

tyczną” przedstawił dominikanin o. dr hab. Tomasz Gałuszka (Dominikański Instytut Historyczny, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), zachęcając, by formować swoje życie religijne w oparciu o nauczanie mistrzów życia duchowego.

Uroczystości inauguracyjne uświetnił śpiewem zespół Portamus Gaudium pod kierunkiem dr Agnieszki Brzezińskiej, działający przy WT UMK.

Wydział Teologiczny UMK rozpoczął swoją działalność 1 stycznia 2001 r. Obecnie na kierunkach teologia, nauki o rodzinie oraz organizacja opieki nad osobą starszą kształci 257 studentów w trybie dziennym, 80 – w trybie zaocznym (w Toruniu i Pelplinie) oraz 30 doktorantów.

Renata Czerwińska

Marianna Mucha

Wierni z Torunia modlą się pod Collegium Maximum

IKONA

Ikona
słowo modne
tak reklamowo
przebarwione
płytko przyjęte
używane
jako zamiennik
nie wiedzieć czego.
A ikonę
się pisze
układa z modlitwy.
Na kawałku deski
umieszcza duszę

co to w geście
nakładanej farby
nabiera wyrazu
i z głębi marzeń
wydobywa na światło
dienne
Majestat
Wiekuiestej Światłości
choć na pierwszy rzut oka
widać tylko
szaty lśniąco
i połączoną koronę.

Małgorzata Musiałowska

Ewa Jankowska

Doświadczając piękna

Maryja w poezji

W Ludźmierzu odbył się 26. Konkurs Poezji Religijnej im. ks. prof. Józefa Tischnera. Wśród autorów wierszy znalazł się Zenon Zaremba, wieloletni współpracownik „Głosu z Torunia”. Był on jedynym uczestnikiem konkursu z diecezji toruńskiej, a jego wiersze „Raduj się Polsko” i „Madonny bluszczowe” zostały umieszczone w okolicznościowej publikacji pokonkursowej.

Panu Zenonowi serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów autorskich.

**Ks. Paweł Borowski,
redaktor „Głosu z Torunia”
z Zespołem Redakcyjnym**

Madonny bluszczowe

Przy polskich drogach
Madonny bluszczowe
rozdają światło nadziei.
Z drewnianych rąk
sypią róże czerwone.
Na polnych kamieniach
rozsiadło się słońce
jak złoty motyl
o anielskich skrzydłach.
A wieczorem,
gdy rosa otuli
utrudzenie dnia
srebrną wstęgą chłodu
przez chłopskie łąki
przechodzą procesje
loretańskich słów...

Zenon Zaremba

Uczestnicy pielgrzymki z ks. kan. Dariuszem Kunickim

Archiwum parafii

GRUDZIĄDZ

Pielgrzymi na wschodzie

W wrześniu odbyła się pielgrzymka wiernych z parafii pw. św. Mikołaja w Grudziądzu do sanktuarium Matki Bożej Kodeńskiej Królowej Podlasia – Matki Jedności. Pielgrzymi wędrowali przez Drohiczyn, Pratulim, gdzie nawiedzili sanktuarium Męczenników Unickich Podlaskich. W pobliżu Kod-

nia odwiedzili cerkiew unicką w Kostomłotach i spotkali się z proboszczem parafii unickiej. Następnie przez Włodawę udali się do Lublina, gdzie odwiedzili Katolicki Uniwersytet Lubelski i zwiedzali Stare Miasto. Pielgrzymowanie zakończyło się Mszą św. w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie. **ej**

Warta honorowa przy pomniku Pamięci Ofiar Zbrodni Pomorskiej 1939

W HOŁDZIE TYSIĄCOM POMORZAN

ALEKSANDRA WOJDYŁO

Po agresji III Rzeszy na Polskę we wrześniu 1939 r. Pomorze Gdańskie, w tym województwo pomorskie ze stolicą w Toruniu, zostało włączone do III Rzeszy. Niemcy rozpoczęli akcję depolonizacji tych ziem według przygotowanych list poprzez masowe rozstrzeliwania ludności cywilnej. Ofiarami była głównie inteligencja i ludność patriotyczna. Szacuje się, że w ponad 400 miejscach masowych egzekucji miejscowi Niemcy (zrzeszeni w organizacji Selbstschutz Westpreussen, nadzorowani przez SS) zamordowali od 30 do 50 tys. Polaków.

„Polscy i niemieccy historycy przez blisko 80 lat, badając rozmiar zbrodni niemieckich na Pomorzu Gdańskim z 1939 r., są zgodni co do trzech kwestii. Z powodu spalania zwłok i zniszczenia archiwum Selbstschutzu nie ma możliwości wiarygodnego i pełnego oszacowania liczby pomordowanych. Członkowie Selbstschutzu Westpreussen działając pod nadzorem SS byli wraz z jednostkami Einsatzgruppen głównymi sprawcami zbrodni. Skala zbrodni na Pomorzu Gdańskim z 1939 r. bez względu na to, które szacunki uznamy za

najwiarygodniejsze, była największa w tym czasie w okupowanej Polsce. Była to pierwsza w czasie II wojny światowej tak wielka akcja eksterminacyjna wymierzona w ludność cywilną” – czytamy w książce „Zbrodnia Pomorska 1939” wydanej przez IPN.

Aby nie zapomnieć

Po 79 latach od tych tragicznych wydarzeń 6 października w Toruniu odsłonięto pomnik Pamięci Ofiar Zbrodni Pomorskiej 1939. Organizatorami wydarzenia byli: Piotr Całbecki, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego, Ryszard Bober, przewodniczący Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, oraz Mieczysław Struk, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego, i Jan Kleinsmidt, przewodniczący Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Patronat narodowy nad uroczystością objął Prezydent RP Andrzej Duda. – To symboliczne miejsce pamięci o wszystkich ofiarach tego bezmiaru zbrodni bestialsko zamordowanych i pochowanych w bezimiennych zbiorowych grobach. Ta zbrodnia i jej ofiary nie

mogą zostać zapomniane. Myśląc o przyszłych pokoleniach, winniśmy dawać świadectwo miłości do ojczyzny oraz szacunku dla heroicznych postaw naszych przodków, którzy zginęli tylko dlatego, że byli Polakami – podkreślał marszałek Piotr Całbecki.

Cywilizacja miłości

Uroczystość rozpoczęła się w toruńskiej katedrze. Eucharystii przewodniczył bp Wiesław Śmigiel. W komentarzu przed Mszą św. dk. prof. Waldemar Rozynkowski przedstawił rys historyczny tragicznych wydarzeń na Pomorzu jesienią 1939 r. i zwrócił uwagę na potrzebę wprowadzenia do historiografii i edukacji nowego terminu: Zbrodnia Pomorska 1939 r. Proboszcz miejsca ks. prał. Marek Rumiński powitał zebranych i zaprosił do modlitwy o pokój. W homilii bp Wiesław, nawiązując do losów biblijnego Hioba, dostrzegł w jego sytuacji losy Polaków. Kiedy z zaufaniem i wiarą prosili Boga o wolność i pokój, otrzymali upragnione dary. Mówiąc o zbrodni pomorskiej, podkreślał, że nie wolno nam zapominać o minionych pokoleniach

walczących o wolność. – Teraźniejszość wyrosła na krwi bohaterów! – mówił. Powtórzył za św. Janem Pawłem II, patronem województwa kujawsko-pomorskiego, aby przeciwdziałać konfliktom, a cywilizację śmierci zastąpić cywilizacją miłości, ponieważ życie ludzkie jest najwyższą wartością. Nigdy więcej wojny i nienawiści! – wzywał Ksiądz Biskup. Przywołując postaci św. Maksymiliana Kolbego, bł. ks. Wincentego Frelichowskiego czy rodziny Ulmów jako wzorów chrześcijańskiego miłosierdzia, wspominał również, aby pamiętać o tych, którzy nieśli pomoc innym w czasie wojny. Prosił o modlitwę o pokój i jedność. – Pokój zaczyna się w sercu człowieka – podkreślał bp Wiesław.

Symbol pamięci

Przy dźwiękach muzyki wojskowej setki uczestników przemaszerowały na skwer przy ul. Uniwersyteckiej, gdzie rozpoczęła się druga część uroczystości, w której brali udział m.in. wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj Bogdanowicz, parlamentarzyści, samorządowcy, delegacja pracowników

Wierni podczas Mszy św.

Przemarsz pod pomnik Pamięci Ofiar

Bp Wiesław Śmigiel z przedstawicielami kościołów chrześcijańskich

Harcerze składają ziemię z miejsc kaźni Polaków

Instytutu Pamięci Narodowej, na czele z dyrektorem Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosławem Golonem i naczelnik Delegatury w Bydgoszczy Edytą Cisewską, przedstawiciele polskich i amerykańskich sił zbrojnych, środowiska kombatanckie, harcerze, młodzież i liczne poczty sztandarowe. Marszałek Całbecki podziękował inicjatorom powstania tego szczególnego miejsca pamięci, w tym także bp. seniorowi Andrzejowi Suskiemu za wsparcie realizacji dzieła oraz naukowcom, dzięki pracy których możliwe jest udokumentowanie tragicznego wydarzenia w polskiej i pomorskiej historii. Prof. Wojciech Polak, przewodniczący Kolegium IPN, odczytał list Prezydenta RP Andrzeja Dudy, w którym podkreślone było bohaterstwo Polaków na Pomorzu w 1939 r. w obronie

ojczyzny i polskich wartości oraz konieczność rozwoju edukacji historycznej jako fundamentu tożsamości narodowej. Muzycy Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy wykonali utwór autorstwa Krzysztofa Pendereckiego „Lacrimosa nr 2”, skomponowany specjalnie na tę okoliczność.

Niemie świadkowie

Pomnik, autorstwa Zbigniewa Mikielewicza, w prostej bryle nawiązuje do niszczonego przez pociski domu, na którym wryto nazwy ponad 400 miejscowości, w których Niemcy dokonali mordów na Polakach. Otoczony został drzewami, które jako niemie świadkowie wojennych wydarzeń szumem swych liści koją ból rodzin, które nigdy nie mogły poznać wła-

ściwych miejsc pochówku pomordowanych krewnych. Przy dźwiękach dzwonu „Tuba Dei”, który zabrzmiał na tę okoliczność, aby nie zapomnieć o krzyku rozpaczliwie umierających Polaków, harcerze przynieśli grudki ziemi pobrane z 412 miejsc kaźni Polaków w byłym województwie pomorskim. Urny z tą ziemią wmontowano w monument. Bp Wiesław Śmigiel wraz z przedstawicielami Kościołów chrześcijańskich odmówił modlitwę za pomordowanych. Następnie został poświęcony pomnik. Złożono białe-czerwone kwiaty, a przedstawiciele rodzin pomordowanych zapalili znicze pamięci i ze wzruszeniem wspominali swoich krewnych. Z ulgą przyjęli oni wspólne miejsce upamiętniające zbrodnię pomorską. Po zakończonej ceremonii można było

dokonać wpisów do księgi pamiątkowej na temat swoich bliskich. Księga zawiera imiona i nazwiska, miejsca śmierci, krótkie wspomnienia, dedykacje, archiwalne zdjęcia. Z zapisów i umieszczonych w niej wspomnień rodzin powstanie zdigitalizowana księga z nazwiskami ofiar, jako świadectwo pamięci o zbrodni pomorskiej.

Uroczystości towarzyszyła wystawa IPN „Zbrodnia Pomorska 1939” oraz promocja okolicznościowego wydawnictwa pod tym samym tytułem. Dopełnieniem będzie dyskusja naukowa, która odbędzie się 23 października na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, na temat potrzeby wprowadzenia do historiografii, edukacji i pamięci narodowej terminu „Zbrodnia Pomorska 1939”.

Zdjęcia: Aleksandra Wojdyło

WOLONTARIAT? LUBIMY TO!

Jaka jest rola bezinteresownej pomocy innym w wychowaniu młodych? Co o wolontariacie sądzą młodzież, zaangażowana w różnorakie formy pomagania? Jak mogą współpracować ze sobą rozmaite organizacje działające w ramach jednej szkoły? O tym można było usłyszeć podczas konferencji zorganizowanej przez Caritas Diecezji Toruńskiej, zatytułowanej „O wychowawczej roli wolontariatu”

RENATA CZERWIŃSKA

O dbyła się ona w kilku miejscach naszej diecezji: Grudziądzu, Brodnicy, Działdowie i Toruniu. Gospodarzem toruńskiego spotkania było Centrum Dialogu im. Jana Pawła II. Na spotkaniu 27 września zgromadziło się wielu słuchaczy, zarówno osób zaangażowanych w wolontariat szkolny, jak i pragnących wprowadzić w swoich placówkach taką formę pracy z młodzieżą.

Dar z siebie

Co o wolontariacie sądzą młodzi? Spytała o to Małgorzata Szatkowska, katecheta w Szkole Podstawowej nr 5, współpracująca również z wolontariuszami z Zespołu Szkół Samochodowych. „My to lubimy!” „To nas cieszy!” – padały odpowiedzi. Młodzież ceni sobie pracę zespołową, to, że każdy może się zaangażować, odkryć swoje talenty i dzielić się nimi, uzupełniać się nawzajem. Przez wolontariat uczą się odpowiedzialności za innych, a sami mają wiele pomysłów, w jaki sposób można wesprzeć potrzebujących.

Jak zwrócili uwagę w swoich referatach Maria Aldona Rzepińska, koordynator wolontariatu Caritas Diecezji Toruńskiej, oraz ks. Mariusz Wojnowski, dyrektor Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej Toruńskiej, udział młodzieży w działaniach wolontariackich świetnie wpisuje się w linie wychowawczą szkoły oraz w nauczanie katechezy – to swoiste przygotowanie do daru z siebie. Potwierdzeniem tego było świadectwo Piotra Hoffmanna, przewodniczącego Zarządu Oddziału Okręgowego Civitas Christiana w Toruniu. Każde z jego dzieci od szkoły podstawowej było zaangażowane w działalność Szkolnego Koła Caritas. Formacja w takim środowisku sprawiła, że w dorosłym życiu były w stanie odważnie bronić swoich wartości oraz prowadzić innych ku wierze.

Jedność w różnorodności

Trzeba przyznać, że w diecezji toruńskiej, choć obszarowo niewielkiej, zarejestrowane są aż 243 Szkolne Koła Caritas i działa w nich ponad 3000 młodych wolontariuszy.

W spotkaniu wzięli udział nauczyciele, w tym katecheci, księża, opiekunowie Szkolnych Kół Caritas oraz kujawsko-pomorski kurator oświaty Marek Gawlik

Pierwsze z nich powstało 20 października 1999 r. w Gimnazjum nr 3 w Toruniu (obecnie Szkoła Podstawowa nr 4). SKC nie są oczywiście jedynymi formami wolontariatu w szkołach, ale, jak zapewniała Izabela Ziętara, dyrektor SP nr 4, nie muszą ze sobą rywalizować, a wręcz mogą współpracować w tak różnych dziełach, jak chociażby „Kromka chleba dla sąsiada”, zbiórki Banku Żywności czy Polskiego Czerwonego Krzyża. Prelegentka zwróciła też uwagę na wyławianie spośród młodych wstępujących do szkół zarówno tych, którzy mają już doświadczenie wolontariatu, jak i tych, którzy chcieliby się zaangażować w coś dobrego, ale mają pewne obawy. Tu z pomocą przychodzi integracja i wspólna edukacja młodych.

Jak różnorodne działania może podejmować nawet małe Szkolne Koło Caritas, zrzeszające dzieci i młodzież z trzech parafii – ten temat zaprezentowała Barbara Wantowska z Zelgna. Młodzi wolontariusze angażują się w spotkania opłatkowe, Dzień Dziecka w szkole,

odwiedzanie chorych, sprzątanie grobów (w tym zapomnianych cmentarzy ewangelickich), Dzień Papieski, Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom, Orszak Trzech Króli, biwaki rekreacyjne, udział w pieszych pielgrzymkach do sanktuarium bł. Juty w Bielczynach i Matki Bożej Pocieszenia w Rywałdzie Królewskim – oraz wiele innych. Jak widać, szkolny wolontariat nie ogranicza się do terenu szkoły.

Serce, które widzi

Podsumowaniem spotkania mogą być słowa z encykliki papieża Benedykta XVI „Deus caritas est”, przywołane w trakcie konferencji przez ks. Mariusza Wojnowskiego: „Możemy mieć udział w kształtowaniu lepszego świata jedynie wtedy, gdy spełniamy dobro teraz i osobiście, z pasją i wszędzie tam, gdzie możemy. Program chrześcijański – program dobrego samarytanina, program Jezusa – to «serce, które widzi». Takie serce widzi, gdzie potrzeba miłości i działa konsekwentnie”. ■

Renata Czerwińska

W procesji z darami szły m.in. dzieci z działającego przy sanktuarium ogniska wychowawczego

MIŁOSIERDZIE W DZIAŁANIU

Dostawiania żywego pomnika miłosierdzia zachęcił wiernych bp Józef Szamocki 5 października podczas odpustu ku czci św. Faustyny w toruńskim sanktuarium Miłosierdzia Bożego. Poświęcił także kolejne epitafium przy toruńskim sanktuarium, tym razem wyrażające wdzięczność za odzyskanie przed stu laty niepodległości przez Polskę.

W homilii bp Józef zwrócił uwagę na postać Hioba, który uznaje przed Bogiem swoją małość i zależność od Niego. Współczesny człowiek, doświadczając cierpienia, przeciwności, również toczy walkę wewnętrzną i niejednokrotnie oskarża Stwórcę, nie dostrzegając Jego pomocnej dłoni. Tak jak wymienione w Ewangelii niepokutujące miasta, gubi go brak wdzięczności. Św. Faustyna,

patronka świątyni, uczy przeciwnej postawy: dziecięcego zaufania w Boży plan i troski o innych. – Ona również cierpiała – i z powodu choroby, i niezrozumienia przez najbliższych, na początku nawet przez spowiedników. A jednak w ufnej postawie zawierzenia Bogu ofiarowała Mu swoje cierpienia i starała się, aby inne dusze poznały i uwielbiły niewysłowione, niepojęte Miłosierdzie Boże – powiedział kaznodzieja.

Bp Szamocki zachęcił parafian i licznie przybyłych gości do tego, „aby z tej świątyni wytrysło źródło miłosierdzia”. To konkretne zadania, takie jak ośrodek Samarytanin, wspierający osoby niepełnosprawne czy ognisko wychowawcze, skupiające dzieci i młodzież. To także troska o dobro Polski dzisiaj, a – jak zaznaczył Ksiądz Biskup –

odzyskanie niepodległości to też dar miłosierdzia Bożego poprzez rzetelne wypełnianie obowiązków stanu i wierność Bożemu prawu: „świętością obronimy naszą ojczyznę”. Wyrazem miłosierdzia wobec innych jest również wskazywanie im źródła nadziei: – Mamy świadczyć o Bogu, który kocha człowieka, pragnie Jego zbawienia i wszystko, co go spotka, nawet najmniejszy krzyżyk, obraca na jego dobro, na dobro zbawienia.

Po Eucharystii zgromadzeni w świątyni odmówili litanie do św. Faustyny oraz uczcili jej relikwie. Do uczestników uroczystości list z życzeniami przesłał prezydent Torunia Michał Zaleski, gratulując wspólnocie parafialnej aktywności w działaniach patriotycznych i troski o dobre imię miasta.

Renata Czerwińska

ZAPRASZAMY

Konferencja o świętości

Międzynarodowa konferencja naukowa „Świętość: wysiłek czy łaska? Wokół adhortacji «Gaudete et exultate»” odbędzie się 26 października o godz. 9 w auli Centrum Dialogu im. Jana Pawła II. Konferencja będzie próbą analizy przesłania adhortacji papieża Franciszka w aspekcie różnorodności dróg realizacji powołania chrześcijańskiego. Wystąpienia będą dotyczyły refleksji nt. relacji między łaską a wysiłkiem człowieka.

ej

Toruński Marsz

Wszystkich Świętych

28 października br. odbędzie się Toruński Marsz Wszystkich Świętych. Początek o godz. 12.30 w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski. Po Mszy św. nastąpi przemarsz do kościoła pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa.

ej

Cecyliada

Zapraszamy na 4. Cecyliński Przegląd Pieśni i Piosenki Religijnej. Przegląd odbędzie się 24 listopada na Wydziale Teologicznym UMK w Toruniu. O godz. 10 Msza św., a o godz. 11 przesłuchania konkursowe. Zgłoszenia na adres: portamusgaudium@umk.pl do 10 listopada, więcej informacji pod nr tel. 601-686-723.

ej

Podziękowanie

Parafialne Ognisko Wychowawcze działające od ponad 20 lat przy naszym sanktuarium to pierwsza wspólnota zinstytucjonalizowana wyrażająca na zewnątrz Boże Miłosierdzie. To kilkuset wychowanków, którzy zaznali ciepła, pokoju, wsparcia duchowego, intelektualnego i materialnego od wychowawców

reprezentujących naszą parafię. Założycielem i dyrektorem tej wspaniałej jednostki wychowawczej jest Hanna Kosińska, parafianka zasłużona na różnych płaszczyznach życia duszpasterskiego, wychowawczego oraz charytatywnego.

Po wcześniejszych uzgodnieniach z generalną przełożoną Siostrzecznością

żoną Siostrzecznością Matki Bożej Miłosierdzia s. Paulą Kowalczyk obowiązki dyrektora Ogniska przejęła od 1 października br. s. Mateusza Lis, przełożona domu zakonnego w Toruniu.

Pani Hani dziękujemy za założenie Ogniska i jego sumienne prowadzenie, uzewnętrznione licznymi inicjatywami i progra-

mami. To benedyktyńska praca, np. pisanie i rozliczanie licznych projektów, aby dać wychowan-
kom jak najwięcej satysfakcji.

S. Mateuszy życzymy owocnej kontynuacji dzieła i błogosławieństwa Bożego.

**Wdzięczny Proboszcz
wraz ze współpracownikami**

DUCHOWNI DIECEZJI CHEŁMIŃSKIEJ (144b)

WYBITNY PRACOWNIK, MĘCZENNIK KOŚCIOŁA (II)

Ks. Maksymilian, członek kapituły diecezji chełmińskiej i profesor seminarium, zakończył z woli niemieckich wrogów Kościoła 50-letnie życie razem z piętnastoma współpracownikami w kapłaństwie w tczewskiej egzekucji poprzedzonej pelplińską golgotą

WOJCIECH WIELGOSZEWSKI

Ksiądz kan. Maksymilian Raszeja, profesor seminarium, który jednocześnie pełnił ważne funkcje w stolicy diecezji, doskonale czuł się zarówno wśród konfratrów, alumnów, jak i prostego ludu. Wrażliwy społecznie, skłonił Kapitułę Chełmińską do przekazania robotnikom pelplińskim terenu pod budowę domków rodzinnych i założenie ogródków działkowych. U wiernych z Katolickiego Stowarzyszenia Robotników w Pelplinie gościł na rodzinnej zabawie w Święto Trzech Króli 1939 r.

Ostatnie miesiące pokoju

4 czerwca uczestniczył w święceniach swoich 34 studentów z ostatniego przedwojennego kursu seminarium, z których dziesięciu podczas krwawej jesieni tego roku miało ponieść śmierć, tak jak czterech ich profesorów włącznie z rektorem. Ale tymczasem uczestników uroczystości zgromadzonych w niedzielę Trójcy Świętej przed tronem bp. Dominika cieszyło piękno czerwcowego przedpołudnia, kiedy „przez okienne witraże zaglądały do wnętrza katedry wesołe promienie słońca” (ks. Franciszek Wołoszyk, „Ogień i lzy”, Detroit 1982). 4 dni później ks. Maksymilian uczestniczył w procesji Bożego Ciała 4-tysięcznego Pelplina, podczas której przy czwartym ołtarzu śpiewał fragment Ewangelii. „Procesje w stolicy diecezji naszej odznaczają się klasycznym pięknem dzięki licznemu udziałowi duchowieństwa, kleryków i doborowych pieśni eucharystycznych śpiewanych przez chór katedralny” – czytamy w relacji „Pielgrzyma” z 10 czerwca. Któż mógłby się spodziewać, że 4 miesiące później ulicami miasta podaży „procesja” tych samych księży skazanych na śmierć?

W przedostatnie dni pokoju rodzina i miejscowe duchowieństwo z biskupem Stanisławem W. Okoniewskim żegnało zmarłego w 78. roku życia ojca ks. Maksymiliana. Wincenty Raszeja doświadczył łaski godnej śmierci w przeciwnie-

Od lewej ks. Maksymilian Raszeja (1889–1939) i ks. Józef Rozkwitalski, rektor seminarium. Pelplin, marzec 1937 r. Obaj otwierali marsz śmierci 20 października 1939 r.

stwie do trzech jego synów. Zmarł 9 lipca 1939 r., a 38-letni Leon, prezydent Torunia, który ewakuował się 4 dni wcześniej, dokładnie dwa miesiące później zginął w bombardowaniu lubelskiego ratusza. 12 września, równo 2 miesiące po pogrzebie ojca, na pelplińskim cmentarzu 50-letni ks. Maksymilian został aresztowany przez gestapo. Trzeci syn – 46-letni Franciszek, chirurg ortopeda, profesor medycyny, 21 lipca 1942 r. został rozstrzelany w Warszawie za pomoc udzieloną Żydom.

Pożegnalny marsz

Ks. Raszeja umieszczony w osobnej celi urządzonych w gmachu seminarium zamienionym na komendę policji został poddany jako skarbnik Kapituły przesłuchaniom dotyczącym ukrycia cennych archiwaliów pelplińskich, przede

wszystkim bezcennego inkanbułu Biblii Gutenberga, wywiezionych tuż przed wojną przez ks. Antoniego Liedtkego (por. „Głos z Torunia” nr 17, 18/2008). Rankiem 20 października został sprowadzony z drugiego piętra na pierwsze, gdzie na korytarzu przebywali wezwani przez Niemców na godz. 8 jego współpracownicy, młodzi księża i komendant posterunku polskiej policji. „Na pewno mnie zaraz zwolnią – mówił z ożywieniem. – Richter mi to obiecał. Jak to miło być znowu na wolności i oddychać świeżym powietrzem” (Alojzy Męclewski, „Pelplińska jesień”, Gdańsk 1971). O godz. 9 pojawił się oberleutnant SS Helmut Richter, który oznajmił zebranym: „Wszyscy jesteście aresztowani!”. SS-mani ustawili ich trójkami na dziedzińcu i popędzili wśród obelg, okładając kolbami karabinów, ulicami Pelplina. Kolumnę otwierał ks. Raszeja z rektorem ks. prof. kan. Józefem Roskwitalskim i komendantem miejscowego posterunku policji Edwardem Jarczewskim. Później zmaltretowanych aresztantów wywieziono czarnym autobusem bez okien do koszar w Tczewie, by pod wieczór wszystkich (w tym 16 księży) rozstrzelać po torturach (więcej: „Zagłada pelplińskiego duchowieństwa”, „Głos z Torunia” nr 42/2009 r.) Ciało ks. Maksymiliana, ekshumowane z pozostałymi męczennikami 15 listopada 1945 r., zostało pochowane na pelplińskim cmentarzu pod krzyżem pomnikiem. ■

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Renata Czerwińska,
Ewa Jankowska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń,
tel. 56 622 35 30
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku
do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura, tel. 34 369 43 85